

כלי מחקר זה נלקח מתוך מאגר כלי המחקר של קרן שלם התומכת במחקר שמטרתו
שיפור איכות החיים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית והסובבים אותם.

כל המעוניין להשתמש באחד מכלי מחקר מתבקש לפנות לחוקר שערך את המחקר הרלבנטי
ולוודא את אישור השימוש בכלי מבחינת זכויות יוצרים.

שם הכלי: שאלון לבדיקת רמת הדתיות - DUREL (The Duke University Religion Index)

פותח במקור בשנת: 2010 על ידי: Koenig & Büssing

תורגם לעברית בשנת: 2020 על ידי: לינה בדראן (בהנחיית פרופ' אריק מירמן)

1	מטרת הכלי	להעריך את הממדים העיקריים של מעורבות דתית
2	סוג כלי המחקר	שאלון
3	אוכלוסיית היעד	במחקר של בדראן (2020), עובדים סוציאליים מוסלמים
4	אופי הדיווח	דיווח עצמי
5	מבנה הכלי	השאלון כולל פריטים המתארים מעורבות דתית, אשר בודקים שלושה תחומים עיקריים של דתיות. פריטי השאלון בוחנים את התחומים הבאים: א) הממד הארגוני (Organizational Religious Activity-ORA) - שאלה אחת המתייחסת לתכיפות של ביקורים בשירותי דת. פעילות דתית ארגונית כוללת פעילויות דתיות ציבוריות כמו השתתפות בשירותי דת או השתתפות בפעילות דתית אחרת הקשורה לקבוצות (קבוצות תפילה, קבוצות לימוד כתבי קודש וכו'). ב) הממד הלא-ארגוני (Non-Organizational Religious Activity- NORA) - שאלה אחת המתייחסת לפעילות דתית ומסירות רוחנית פרטית, וכולל פעילויות דתיות המתקיימות באופן פרטי, כמו תפילה, לימוד כתבי הקודש, צפייה בטלוויזיה דתית או האזנה לרדיו דתי. "באיזו תכיפות הנך משתתף/ת, בפעילויות דתיות שלא במסגד, כמו תפילה או שיעורי דת?" בטווח שנע בין 1 (מספר פעמים ביום) ל- 6 (אף פעם או לעתים רחוקות מאוד). ג) ממד של דתיות פנימית/סובייקטיבית (Intrinsic Religiosity- IR), 3 שאלות המעריכות את מידת המחויבות או המוטיבציה הדתית האישית. למשל: "אני חווה כל עת את קיומו של אללה". טווח הציון כולל של DUREL הוא בין 5 ל-27; ציון נמוך יותר מעיד על רמת דתיות גבוהה יותר. קניג וביסינג (Koenig & Büssing, 2010) מעמידים כל תת סולם (פקטור) בנפרד על מנת להפחית מההסתברות שתת סולם אחד יבטל את האפקט של האחרים.
6	סוג סולם המדידה	א. הממד הארגוני: סולם ליקרט בן 6 דרגות בטווח שנע בין 1 (מספר פעמים בשבוע) ל- 6 (בכלל לא). ב. הממד הלא-ארגוני: סולם ליקרט בן 6 דרגות בטווח שנע בין 1 (מספר פעמים ביום) ל- 6 (אף פעם או לעתים רחוקות מאוד).

		ג. ממד של דתיות פנימית/סובייקטיבית: הטווח של כל שאלה נע בין 1 (במידה רבה) ל-5 (מעולם לא).
7	סוג הפריטים בכלי	היגדים לדירוג.
8	אורך הכלי	סה"כ 5 פריטים.
9	מהימנות	מהימנות פנימית של אלפא קרונברך $a = 0.91-0.71$
10	תקיפות	מחקרים על תכונות הפסיכומטריות של ה-DUREL מצאו כי זהו כלי אמין ותקף. הכלי נמצא בעל מהימנות גבוהה (test-retest) של 0.91, ותקפות של קורלציה עם כלים אחרים שבודקים דתיות של 0.86-0.71.

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי:

מק"ט	שם המחקר
890-175-2019 למחקר המלא	לינה בדראן (2020), בין חילון לדתיות בישראל: הבדלים בין המלצותיהם של עובדים סוציאליים מוסלמים ואימאמים בסוגיות של נישואין/גירושין ומשמורת ילדים הנוגעות לאנשים עם מוגבלות שכלית או מחלת נפש. חיבור לשם קבלת תואר 'דוקטור לפילוסופיה' בהנחיית: פרופ' אריק רימרמן. הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, בית הספר לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה.

[למאגר המחקרים של קרן שלם](#)

שאלון המחקר לעובד/ת הסוציאל/ית בעברית

לפניך שאלות המתייחסות למידת ההקפדה על מסורת. הנך מתבקש/ת לסמן את התשובה המתאימה.

1. באיזו תכיפות הנך מבקר/ת במסגד או באירועים דתיים?

- א. מספר פעמים בשבוע
- ב. פעם בשבוע
- ג. מספר פעמים בחודש
- ד. מספר פעמים בשנה
- ה. פעם בשנה או פחות
- ו. בכלל לא

2. באיזו תכיפות הנך משתתף/ת, בפעילויות דתיות שלא במסגד, כמו תפילה או שיעורי דת?

- א. מספר פעמים ביום
- ב. כל יום
- ג. פעם בשבוע
- ד. מספר פעמים בחודש
- ה. פעמיים או יותר בשבוע
- ו. אף פעם או לעתים רחוקות מאוד

לפניך הצהרות הקשורות לחוויות או אמונות דתיות, אנא סמן/י עד כמה הן נכונות מבחינתך.

3. אני חווה כל העת את קיומו של אללה

- א. במידה רבה
- ב. במידה מסוימת
- ג. איני בטוח/ה
- ד. כנראה שלא
- ה. מעולם לא

4. אמונתי הדתית מכוונת אותי בכל גישתי לחיים

- א. במידה רבה
- ב. במידה מסוימת
- ג. איני בטוח/ה
- ד. כנראה שלא
- ה. מעולם לא

5. אני משתדל/ת מאד לשמור על אמונתי הדתית

- א. במידה רבה
- ב. במידה מסוימת
- ג. איני בטוח/ה
- ד. כנראה שלא
- ה. מעולם לא

שאלון העובד/ת הסוציאלי/ת בערבית

استمارة البحث

أمامك مجموعة من الأسئلة عن مستوى التدين، اختر الإجابة الأكثر ملاءمة لك.

1. بأية وتيرة تزور المسجد أو تشارك في مناسبات دينية؟

أ. عدة مرات في الأسبوع

ب. مرة في الأسبوع

ت. عدة مرات في الشهر

ث. عدة مرات في السنة

ج. مرة واحدة في السنة أو أقل

ح. بناتًا

2. بأية وتيرة تشارك في نشاطات دينية خارج إطار المسجد مثل: الصلاة أو حلقات الذكر؟

أ. عدة مرات في اليوم

ب. كل يوم

ت. مرة في الأسبوع

ث. مرتين أو أكثر خلال الأسبوع

ج. عدة مرات في الشهر

ح. بناتًا أو نادرًا

أمامك مجموعة من الأسئلة عن المعتقدات والتجارب الدينية، اختر الإجابة الملائمة لك.

3. "أؤمن بوجود الله في حياتي":

أ. أجل

ب. ربما نعم

ت. غير متأكد

ث. ربما لا

ج. أبدا

4. "نظرتي إلى الحياة تستند إلى المعتقدات الدينية":

أ. أجل

ب. ربما نعم

ت. غير متأكد

ث. ربما لا

ج. أبدا

5. أحاول جاهدا الحفاظ على المعتقدات الدينية في كل شؤون حياتي اليومية:

أ. أجل

ب. ربما نعم

ت. غير متأكد

ث. ربما لا

ج. أبدا